

Gruvedrift – en forutsetning for ethvert moderne samfunn

Det faller åpenbart Sigrid Bonde Tusvik tungt for brystet at selskapet Nussir ASA nå har fått alle nødvendige tillatelser for gruvedrift i Kvalsund i Finnmark etter forutgående utredninger og saksbehandling i mer enn 10 år. I sitt innlegg i Dagsavisen den 27 desember framsetter hun en rekke påstander i et følelsesladet utbrudd som ikke kan stå uimotsagt. Hun lanserer ordet “gruveslamdumping”, og presterer i tillegg å trekke paralleller til den japanske fiskerbyen Minamata, hvor mennesker ble rammet av misdannelser og død på 1950-tallet, som følge av kvikksølvforurensning. Det er ganske grisete for å si det forsiktig. For å bidra til en faktabasert debatt tillater jeg meg nedenfor å oppsummere hva framtidig gruvedrift i Kvalsund innebærer.

Nussir-feltet ble oppdaget på slutten av 1970-tallet og inneholder en av Norges og Europas største kobberforekomster.

Dette konkrete prosjektet fører med seg spennende muligheter for økt verdiskaping i lokalsamfunnet. Ifølge søknaden til selskapet skal det investeres rundt 920 millioner kroner over tre år. Dette innebærer at Kvalsund kommune vil kunne få økte inntekter gjennom inntekts- og eiendomsskatt. Nussir ASA opplyser at dagens funn av kobber tilsier drift i minst 25–30 år.

Videre har Nussir-prosjektet vært utredet og saksbehandlet i snart ti år. Kommunen og fylket ønsker prosjektet velkommen, og har godkjent reguleringsplanen. Det samme har regjeringen gjort. Miljødirektoratet har gitt tillatelse etter forurensningsloven, og Klima- og miljødepartementet har stadfestet tillatelsen etter klagebehandling. Næringsdepartementet har nå også omsider gitt driftskonsesjon.

Vi mennesker har og vil alltid være avhengig av mineralske råstoffer. Det grønne skiftet handler om å kutte utslipp av klimagasser gjennom å erstatte fossil energi i transport, kraftproduksjon og industri med fornybar energi fra vann, vind, sol, og andre utslippsfrie løsninger. Paradoksalt nok øker det behovet for gruvedrift og utvinning av grønne mineraler som kobber, kvarts, litium, titan og sjeldne jordartsmetaller.

Kobber er nødvendig for å produsere, transportere og bruke strøm. Elbiler, vindmøller, solcellepaneler, kraftledninger og andre elektriske produkter er helt avhengig kobber. Etterspørselen etter kobber er sterkt økende blant annet på grunn av det grønne skiftet, men tilgangen er begrenset.

Behovet for kobber i verden de neste 25 årene overstiger alt det som er utvunnet hittil i historien. I dag importeres det meste fra utviklingsland med svakere regulering både av miljøhensyn og hensyn til helse, miljø og sikkerhet (HMS). Norge har et svært strengt miljø og HMS regelverk, ja helt i verdenstoppen. Det er vi i Norsk Bergindustri svært glade for.

Når det gjelder valg av sjødeponi i Repparfjorden har Miljødirektoratet gjort en grundig vurdering av hvor det er best å deponere avgangsmasse fra gruvene i Nussir-fjellet. Konklusjonen er at et sjødeponi er mer miljøvennlig og påvirker natur og kulturlandskap vesentlig mindre enn hvis massen skulle blitt deponert på land.

Deres konklusjon er at sjødeponiet i liten grad vil påvirke fisk og artsmangfoldet i fjorden utover deponiområdet. Bunnfaunaen i deponiområdet vil bli påvirket i perioden deponeringen pågår.

Imidlertid viser både norsk og internasjonal erfaring at livet vender tilbake til deponiområdet når prosjektene avsluttes.

Endelig er Norge forpliktet til å vurdere hensynet til samisk kultur og levemåte. Nærings og fiskeridepartementet har foreslått vilkår som skal avbøte ulemper for reindriften, blant annet stans i all aktivitet ved Ulveryggen i reinens kalvingsperiode, samt nedskalert drift i samme område så lenge reinen oppholder seg der.

Det hadde vært en stor fordel for hele debatten om gruvedrift at den baserer seg på fakta enn følelser og udokumenterte påstander.

Anita Hall

Generalsekretær

Norsk Bergindustri